

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Remont i konserwacja zespołu zabytków kościoła parafialnego p.w. Trójcy Świętej w Bogorii

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013

- Oś priorytetowa - 5 - Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport
- Działanie 5.3 – Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu oraz ze środków własnych Parafii.

Wartość projektu wynosi 707 283,15 zł brutto, z czego dofinansowanie środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego wynosi 400 200,00 zł brutto

➤ *Historia Kościoła parafialnego w Bogorii*

Kościół parafialny p.w. Trójcy Świętej w Bogorii zlokalizowany jest w miejscowości Bogoria, stanowiącej centrum gminy. Kościół znajduje się na działce o numerze ewidencyjnym 675, przy ulicy Staszowskiej. Historia kościoła parafialnego sięga 1620 roku, kiedy to wybudowano drewnianą świątynię. Natomiast budowę obiektu murowanego rozpoczęto w 1748 r. Uroczystego poświęcenia nowego kościoła dokonał w 1778 roku biskup sufragan lubelski Jan Lenczewski. Świątynia słynie z kultu Matki Bożej, ze względu na Obraz Matki Boskiej Pocieszenia, który został

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

srowadzony do kościoła w 1626 roku i umieszczony na głównym ołtarzu. W związku z tym obrazem potwierdzono wiele cudów, działywanych w kościele bogoryjskim za przyczyną Najświętszej Panny. W związku z zaistniałym kultem świątynia ma charakter Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia, potwierdzone dekretem Biskupa Sandomierskiego Andrzeja Dziegi. Do parafii należy 2500 wiernych. Obecnie świątynie rocznie odwiedza około 7500 turystów z kraju i z zagranicy. Kościół należy do najcenniejszych zabytków architektury sakralnej ziemi sandomierskiej, jest produktem turystycznym gminy. Jego wartość podnosi bogate i jednorodne wyposażenie wnętrza mającego wartość zabytkową. W związku z tym kilka razy w roku przyjeżdżają zorganizowane grupy z całego kraju i z zagranicy. Architektura kościoła jest tak ciekawa, że do świątyni również zjeżdżają grupy studentów wraz z wykładowcami, którzy prowadzą zajęcia w tym miejscu

➤ *Przedmiot projektu*

- ◆ Ołtarz główny p.w. Matki Bożej Pocieszenia
- ◆ Mensa i tabernakulum
- ◆ Obraz olejny na płótnie „Matka Boska z Dzieciątkiem w Glorii ze scenami z życia Marii i Jezusa”
- ◆ Obraz olejny na płótnie „Ostatnia wieczerza”
- ◆ Drewniany ołtarz p.w. Św. Anny
- ◆ Drewniana ambona
- ◆ Drewniany ołtarz boczny p.w. św. Tekli
- ◆ Drewniany ołtarz boczny p.w. Św. Antoniego
- ◆ Drewniany ołtarz boczny p.w. Św. Heleny
- ◆ Drewniany ołtarz boczny p.w. Św. Michała
- ◆ Drewniany chór
- ◆ Drewniany prospekt organowy (bez instrumentu)
- ◆ Obraz Matki Bożej Pocieszenia

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **Ambona**

Wstępne zabiegi techniczne wykonane po zdemontowaniu obiektu polegały na impregnacji wzmacniającej i dezynsekcji drewna. Po odparowaniu rozpuszczalników usunięto nawarstwienia z powierzchni polichromowanych, złożonych i srebrzonych. Z powierzchni polichromii rzeźb i marmoryzacji usunięto pożątkle kilkakrotnie nałożone warstwy przemalowań, lakierów i werniksów. Z powierzchni pierwotnie złożonych i srebrzonych usunięto nawarstwienia w postaci szlakmetalów i aluminium nałożone podczas ostatniej renowacji obiektu w II poł. XX w. Pęknięcia drewna zostały skleione, uzupełniono wszelkie ubytki formy rzeźbiarskiej. Odstłonięta warstwa oryginalnej polichromii i marmoryzacji powstała na początku XIX wieku czyli co najmniej kilkanaście lat od czasu powstania obiektu w drewnie. Polichromia w formie błękitnej marmoryzacji zachowała się do dziś w dobrym stanie. Szczerniałe, zoksydowane warstwy srebra na powierzchni rzeźb i detali zastąpiono warstwą polerowanego srebra proszkowego. Zniszczone i przetarte warstwy złocień uzupełniono złotem płatkowym w technice pulmentowej. Powierzchnia polichromii rzeźb i marmoryzacji została scalona kolorystycznie i zabezpieczona akrylowym werniksem końcowym. Wzmocnione i zabezpieczone przed drewnojadami zostały również belki podtrzymujące kosz i daszek ambony. Na koniec wszystkie elementy ambony zostały zmontowane w pierwotnym miejscu.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

WIDOK PO DOKOŃANIU KONSERWACJI

➤ Ołtarz główny p.w. Matki Bożej Pocieszenia z ok. 1778 r.

Drewniany ołtarz główny p.w. Matki Bożej Pocieszenia z kościoła parafialnego w Bogorii poddany został pracom konserwatorskim w okresie od kwietnia do listopada 2009 r. Prace podzielone zostały na etapy techniczny i estetyczny. Zgodnie z wstępnymi ustaleniami komisji konserwatorskiej przyjęty został zakres prac polegający na odsłonięciu i zachowaniu oryginalnej polichromii powierzchni ołtarza

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

oraz uzupełnieniu i aranżacji zachowanych warstw złocień i srebrzeń- bez wykonywania ich na nowo.

Przed przystąpieniem do demontażu elementów i zabiegów technicznych, z pomocą parafian wykonane zostały drewniane rusztowania przy całej strukturze ołtarza. Zostały one zasłonięte w celu zabezpieczenia wnętrza kościoła przed zabrudzeniem i zapyleniem.

Pierwszym etapem prac był ostrożny demontaż elementów ruchomych ołtarza takich jak rzeźby, ornamenty, ramy oraz obrazy ołtarzowe. Ze zdemontowanych elementów usunięte zostały korodujące gwoździe. Następnie struktura i drewniane elementy ruchome poddane zostały zabiegowi dezynsekcji przy użyciu środka Hylotox Q zwalczającego drewnojady. Struktura ołtarza została powleczona środkiem metodą natrysku, elementy mniejsze i rzeźby zostały powlekane pędzlami i kąpane.

Kolejnym zabiegiem technicznym była impregnacja strukturalna drewna wykonana w celu utwardzenia struktury zniszczonej przez owady. Wykonano ją przy użyciu 12% roztworu żywicy akrylowej Hekol I50 w ksylenie i acetonie metodą powlekania. Tak zaimpregnowane drewno struktury, rzeźb i detali pozostawiono do odparowania rozpuszczalników na okres ok. 1 miesiąca. Elementy ruchome przetransportowane zostały do pracowni konserwatorskiej w Rzeszowie, a obraz Matki Bożej Niepokalanie Poczętej do pracowni konserwacji malarstwa w Krakowie.

Następnie przystąpiono do usuwania z powierzchni struktury, rzeźb i detali przemalowań olejnych oraz warstw szlagmetal w partiach złoconych i aluminium w partiach pierwotnie srebrzonych. Nawarstwienia były rozpęczniane przy użyciu kompozycji rozpuszczalników i precyzyjnie usuwane mechanicznie. Na koniec powierzchnia została doczyszczona rozpuszczalnikami i przygotowana do uzupełnienia zapraw i polichromii. Pęknięcia w strukturze ołtarza oraz detalach rzeźbionych zostały sklejone i flekowane, wszystkie ubytki formy rzeźbiarskiej uzupełnione w drewnie i masie epoksydowej Axson z dodatkiem pyłu drzewnego. Uzupełniono ubytki zapraw kredowo-klejowych pod polichromię, złocenia i srebrzenia. Ubytki polichromii scalono specjalistycznymi farbami akrylowymi. Część złocień i srebrzeń ze względu na zły stan zachowania zrekonstruowano w całości (głównie na powierzchni profilowanych listew struktury i ornamentów) na podłożu

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

pulmentowym przy użyciu złota płatkowego 23 kr oraz srebra płatkowego. Pozostałą powierzchnie z częściowo zachowanymi warstwami złota i srebra po uzupełnieniu warstw pulmentu scalono złotem i srebrem proszkowym (trzony kolumn i filarów, rzeźbione chmury, szaty rzeźb). Srebro na całej powierzchni zabezpieczono przed oksydacją 5% roztworem żywicy Paraloid B72.

Na koniec powierzchnia polichromii struktury i rzeźb pokryta została warstwą werniksu.

Obraz olejny na płótnie wtórnie naklejony na płyty pilśniowe został z nich odjęty. Po odczyszczeniu odwrocia zdublowany został na stole ciśnieniowym na nowe podłoże płócienne. Jako masy dublażowej użyto gotowego środka Beva. Następnie płótno naciągnięto na nowe krosna drewniane, uzupełniono nieliczne ubytki zaprawy i scalono metodą punktowania. Po wyschnięciu scaleń powierzchnia została zabezpieczona werniksem.

Na koniec wszystkie elementy ołtarza zostały zmontowane za pomocą nierdzewnych wkrętów i kołków drewnianych. Zamontowano na suwnicach obraz Matki Bożej Niepokalanie Poczętej oraz w przebudowanej wnęcie obraz Matki Bożej Bogoryjskiej poddany wcześniej zabiegom konserwatorskim. Na filarach zamontowano stylizowane metalowe kinkiety, których występowanie stwierdzono na podstawie śladów montażowych. Po zakończeniu wszystkich prac zdemontowane zostały rusztowania.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

ALTARZ GŁÓWNY PO KONSERWACJI

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **Obraz Matki Boskiej**

Celem konserwacji obrazu było - sklejenie pęknięć podłoża i uzupełnienie jego ubytków. Konieczne jest wykonanie prac zabezpieczających, podklejenie odspajających się zaprawy łusek oraz wykonanie impregnacji obrazu od odwrocia strony, jako bariery przeciw wilgotnościowej. W dalszych założeniach konserwacji i restauracji pozostaje przywrócenie pierwotnych walorów artystyczno - estetycznych obrazu, a więc przywrócenie dawnej kolorystyki, uzupełnienie ubytków zaprawy oraz opracowanie powierzchni zniszczeń za pomocą retuszu naśladowczego. Postanowiono również, że odsłonięta zostanie pierwotna warstwa złota, która zostanie oczyszczona i scalona zgodnie z techniką wykonania.

OBRAZ PO KONSERWACJI

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **Drewniany ołtarz boczny p.w. Św. Heleny**

DREWNIANY OŁTARZ BOCZNY P.W. ŚW. HELENY PRZED KONSERWACJĄ

Prace konserwatorskie przy ołtarzu prowadzone były w pracowni konserwatorskiej Eweliny i Marcina Gruszczyńskich w Rzeszowie. Przeprowadzono pełną konserwację techniczną polegającą na dezynsekcji i impregnacji strukturalnej drewna, usunięciu kilku warstw przemalowań z powierzchni struktury oraz warstw szlagmetal i szlagaluminium z powierzchni pierwotnie złoconych i srebrzonych. Sklejone zostały pęknięcia drewna, uzupełniono ubytki drewna w partiach płaskich oraz dorzeźbiono brakujące detale rzeźbiarskie. W następnej kolejności wykonano

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

zabiegi o charakterze estetycznym. Uzupelnione zostały ubytki folii złotej i srebrnej, scalono kolorystycznie marmoryzację struktury ołtarza oraz polichromię rzeźb aniołów i świętych. Na koniec powierzchnia polichromii została zawerniksowana. W odróżnieniu do ołtarzy ze ściany południowej nawy nie odnaleziono podczas prac konserwatorskich złotych „żyłek” zdobiących marmoryzację struktury. Pełnej konserwacji technicznej i estetycznej poddano również obrazy olejne na płótnie z przedstawieniami św. Heleny i bł. Michała Giedroycia. Lico obrazów zostało odczyszczane z werniksów i przemalowań. Płótna zdublowano na nowe podłoża płócienne. Wykonane zostały kity w miejscach ubytków zapraw oraz scalenie powierzchni metodą punktowania i końcowe werniksowanie. Po wykonaniu prac konserwatorskich ołtarz został zmontowany we wnętrzu nawy kościoła.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

DREWNIANY OLTARZ BOCZNY P.W. ŚW. HELENY PO KONSERWACJI

➤ **Drewniany ołtarz boczny p.w. Św. Tekli**

Ołtarz św. Tekli powstał w II poł. XVIII w. w stylu barokowym. Umiejscowiony jest w nawie kościoła, po prawej stronie. W centrum ołtarza znajduje się obraz olejny na płótnie przedstawiający św. Teklę, w zwieńczeniu wizerunek św. Jana Nepomucena w promienistej glorii z chmurami i uskrzydłonymi główkami anielskimi oraz rzeźbiony kartusz herbowy z herbami Stary koń i Szreniawa. Na predelli, przy złożonych kolumnach umieszczone są złożone i srebrzone figury św. Piotra z kluczami

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

i św. Pawła z mieczem. Ołtarz flankują uszaki w formie ażurowej kompozycji z liści akantu i esownic. Na strukturze ołtarza zachowała się oryginalna barokowa marmoryzacja w kolorze błękitnym ze złotymi użyceniami. Podczas konserwacji, po usunięciu wtórnych warstw szlagmetal i aluminium (folii metalowych imitujących złoto i srebro), zrekonstruowano złocenia i srebrzenia rzeźbionych detali ołtarza, które zachowały się w bardzo złym stanie technicznym (srebrzenia silnie zoksydowane). Drewno ołtarza zostało podane zabiegom dezynsekcji i impregnacji strukturalnej.

➤ **DREWNIANY OLTARZ BOCZNY P.W. ŚW. TEKLI PO KONSERWACJI**

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **Drewniany ołtarz p.w. Św. Antoniego**

Ołtarz św. Antoniego powstał w II poł. XVIII w. w stylu rokokowym. Ma budowę architektoniczną, jest kompilacją elementów pochodzących z dwóch różnych ołtarzy. Na znacznej powierzchni ołtarza zachowała się oryginalna błękitna marmoryzacja ozdobiona złotymi użycieniami. Centralnym punktem ołtarza jest obraz olejny na płótnie, rozpięty na drewnianym podobraziu, przedstawiający św. Antoniego Padewskiego z Dzieciątkiem Jezus. Obraz oprawiony jest w złożoną falistą ramę. Nastawę ołtarza budują zdwojone pilastry ozdobione kampanullami, muszlami i palmetami, a na zewnętrznych profilach gzymsowania ozdobnymi kroksztykami. Retabulum flankują złożone i srebrzone uszaki z motywem plecionki i liści akantu oraz dwie rzeźby przedstawiające nieznaną zakonników. Predella ozdobiona jest złożonymi oramentami w formie rocailli i stylizowanych muszli oraz kartuszem z herbem Starykoń. W monumentalnym zwieczniu znajduje się obraz bł. Michała Giedroycia, na nasadnikach figury uskrzydłych aniołów.

Podczas konserwacji technicznej obiektu wykonano zabieg dezynsekcji i impregnacji strukturalnej drewna struktury ołtarza oraz detali i rzeźb. Wzmocniono konstrukcyjne łączenia drewna struktury architektonicznej, dorzeźbiono w masie syntetycznej niezachowane detale obiektu. Struktura ołtarza pokryta była warstwą przemalowania, a pierwotnie złożone i srebrzone detale szlagmetalem, folią aluminiową i warstwą farb olejnych (przemalowania). Wszystkie wtórne, nieoryginalne warstwy zostały usunięte. Uzupełniono ubytki zapraw kredowo- klejowych. Pierwotna polichromia struktury i rzeźb została scalona kolorystycznie, a miejscowo także zrekonstruowana (część pilastrów i zawieńcznie pochodzące prawdopodobnie z innego ołtarza). Polichromie zabezpieczone zostały werniksem końcowym. Rzeźby ołtarzowe zostały odczyszczony z przemalowań i scalone kolorystycznie. Ornamenty i ozdobne profile zostały pokryte złotem płatkowym i srebrem proszkowym. Obraz olejny na płótnie bł. Michała Giedroycia został odczyszczony z przemalowań, zdublowany na nowe podobrazie płócienne, uzupełniono ubytki zapraw i scalono kolorystycznie. Obraz św. Antoniego został odczyszczony z warstw pociemniałych werniksów, zabrudzeń

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

i retuszy oraz scalony kolorystycznie. Obrazy zostały zabezpieczone werniksem końcowym.

➤ **DREWNIANY OLTARZ P.W. ŚW. ANTONIEGO PO KONSERWACJI**

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **Drewniany ołtarz p.w. Św. Michała**

Ołtarz św. Michała Archaniola powstał w II poł. XVIII w. w stylu barokowym. Umieszczony jest w nawie kościoła, po lewej stronie. W centrum ołtarza znajduje się obraz olejny na płótnie przedstawiający św. Michała Archaniola, w zwieńczeniu wizerunek św. Barbary w promienistej glorii z chmurami i uskrzydłonymi główkami anielskimi oraz rzeźbiony kartusz z łacińskim napisem „QUIS UT DEUS”. Na gzymsie ołtarza ustawione zostały dwa klęczące anioły. Na predelli, przy złożonych kolumnach umieszczone są złożone stojące figury aniołów. Ołtarz flankują uszaki w formie ażurowej kompozycji z liści akantu i esownic. Na strukturze ołtarza zachowała się oryginalna barokowa marmoryzacja w kolorze błękitnym ze złotymi użyceniami. Podczas konserwacji, po usunięciu wtórnych warstw szlagmetal i aluminium (folii metalowych imitujących złoto i srebro), zrekonstruowano złocenia i srebrzenia rzeźbionych detali ołtarza, które zachowały się w bardzo złym stanie technicznym (srebrzenia silnie zoksydowane). Drewno ołtarza zostało podane zabiegom dezynsekcji i impregnacji strukturalnej.

Z obrazów ołtarzowych usunięto pociemniały werniks i przemalowania, zostały one również zdublowane na nowe podłoże z płótna. Uzupełnione zostały ubytki zapraw i warstwy malarskiej. Na koniec obrazy zostały zawerniksowane.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

➤ **DREWNIANY OLTARZ P.W. ŚW. MICHAŁA PO KONSERWACJI**

➤ **Drewniany Chór**

Wykonana została konserwacja techniczna polegająca na dezynsekcji i impregnacji strukturalnej drewna struktury i ornamentów, chemiczne usunięcie marmoryzacji sufitu i filarów chóru pochodzącej z lat 90-tych XX w., uzupełnienie ubytków drewna, zaprawy na drewnie, reperacja spękań i klejenie odłamanych

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

elementów. Szczególnie ważnym zabiegiem była długotrwała impregnacja wzmacniająca poważnie zniszczonego przez drewnojady drewna ornamentów z prospektu organowego. Po uzupełnieniu zapraw i wyrównaniu powierzchni drewna na elementy przeznaczone do pozłocenia nałożono pulmenty, a na koniec złoto płatkowe 23 karatowe. Po wykonaniu tych prac przystąpiono do wykonania nowej marmoryzacji nawiązującej do tej zachowanej na ambonie w nawie kościoła. Marmoryzacje wykonano metodą nakładania kolejnych warstw laserunków w celu uzyskania imitacji marmuru. Na koniec powierzchnia struktury została zawerniksowana półmatowo, zamontowane zostały pozłoczone ornamenty i zdemontowane rusztowanie.

➤ **DREWNIANY CHÓR PO KONSERWACJI**

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...